

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/420/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

261/2017. (XI. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. szeptember 11-én a B.-Ki. Megyei Rendőr-főkapitányság H. Határrendészeti Kirendeltségén előterjesztett **panaszát** a 2017. november 9-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Készenléti Rendőrség– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. szeptember 11-én a B. Megyei Rendőr-főkapitányság H. Határrendészeti Kirendeltségén, a Testület formanyomtatványán panaszt terjesztett elő a vele szemben aznap reggel 8 óra 35 perckor Cs. és D. között az 51.számú úton foganatosított közlekedésrendészeti intézkedéssel szemben.

I.

A Testület formanyomtatványán előterjesztett beadványában a panaszos előadta, hogy K. Á. és H. M. rendőrök intézkedését kifogásolja, az alábbiak miatt.

A rendőrök a [...] forgalmi rendszámú, zöld színű Volkswagen típusú mikrobusszal a panaszos járműve után mentek és megállították őt, valamint igazoltatták. A rendőrök azt állították, hogy a panaszos vezetés közben telefonált, amit ő nem ismert el. A rendőrök reakciója erre az volt, hogy ők ketten vannak és mind a ketten ezt fogják állítani. A panaszos

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

azt elismeri, hogy korábban fülhallgatóval telefonált, illetve vezetés közben könyökölt, de nem használt telefont a kezével. A rendőrök az intézkedés időpontját nem a valóságnak megfelelően töltötték ki szabálysértési feljelentésen, amit a panaszos egyébként sem volt hajlandó aláírni. Az intézkedés közben azzal fenyegetőzött Hegedűs Martin, hogy a panaszos közterületen dohányzott, és eldobta a cigi csikkét, de ez sem felel meg a valóságnak, panaszos csak elnyomta és felvette azt.

A beadványt azzal zárja a panaszos, hogy ügyvédhez fordul az igazáért és nem ért egyet az intézkedéssel.

II.

Tekintettel arra, hogy a H. Határrendészeti Kirendeltség illetékességi területén történt rendőri intézkedést nem a H. HRK állományában szolgálatot teljesítő rendőrök, hanem a Készenléti Rendőrség Nyugat-magyarországi Határrendészeti Igazgatóság, Határvadász Bevetési Főosztály ** Határvadász Bevetési Osztály, * Alosztály Állományában teljesítenek szolgálatot, a panaszbeadványt további ügyintézés céljából felterjesztették a megyei Ellenőrzési Szolgálat vezetőjének, illetve a Készenléti Rendőrségnek. A rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az intézkedés napján készült, a panaszos által név szerint megjelölt K. Á. c. r. zászlós (járőrvezető) és H. M. r.őrmester által aláírt szabálysértési feljelentés a következőket rögzítette.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) . 224. §-ába és a- KRESZ 3 §. (2) bekezdés a) pontjába ütköző szabálysértés elkövetése miatt, illetve a Szabs. tv. 196 § 1. bekezdés tényállás alapján a panaszos ellen feljelentéssel élnek.

A jelentést írók 2017. szeptember 11-én 7 órától 19 óráig illegális migrációval kapcsolatos szolgálati feladatot láttak el H. HRK illetékességi területén, 3/1 gépkocsizó járőrútvonal alapján 1 fő KR kollégával, 1 szolgálati gépjárművel.

8 óra 26 perc körüli időben Cs. településről N. település felé haladtak az 51. számú főúton, megközelítőleg 30 km/h sebességgel, mikor a menetirány szerinti jobb oldalon velük szembe, körülbelül 60km/h sebességgel közlekedő személygépjármű vezetője, szabad szemmel jól láthatóan kézben tartott mobiltelefont használt. Ezt észelve a [...] forgalmi rendszámú szolgálati gépjárművel a 178-as kilométerszelvény térségében megfordultak és a Mercedes típusú gépjármű után indultak. A 182-es kilométerszelvény térségében 8 óra 30 perc körül tudták igazoltatás alá vonni az [...] forgalmi rendszámú személygépjárművet.

A megállítási pillanatában a jó látási viszonyoknak köszönhetően lehetett látni, hogy a gépjármű vezetője jobb kezével a mobiltelefonját a mellette lévő ülésre helyezi. Az intézkedés alá vont személy egyedül tartózkodott a személygépjárműben. Az intézkedést a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 20. § (2) bekezdése – figyelemmel a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22) BM Rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (I) bekezdésére –alapján kezdték meg.

A panaszossal közölték, hogy az általa elkövetett cselekmény szabálysértésnek minősül. részére felajánlották a fix 10.000 Ft helyszíni bírságot és közölték vele hogy további 3 előéleti pontot von maga után a cselekmény. A szabálysértés tényét a panaszos nem ismerte el, közölte velük, hogy ennek a tényét bizonyítani nem tudják. A gépjármű anyósüléséről felemelt mobiltelefonja híváslistáját nem volt hajlandó megmutatni. Ekkor közölték vele, hogy szabálysértési feljelentést tesznek vele szemben. A panaszos erre indulatosan az emberi és a rendőri mivoltukra sértő megjegyzéseket tett.: *"Az *** b***on meg bennetek, hogy velem kell foglalkoznotok, nem hogy a dolgokkal törődnétek., Ezt nem hiszem el, hogy a fehér embert kell b**-ni, ahelyett hogy a migránsokat hajkurásznátok! A fiam rendőr, mindjárt beszélek vele és tisztázza ezt az esetet. Az ügyvéddel azonnal kapcsolatba fogok lépni és fel foglak jelenteni bennetek, hogy rohadtátok meg."*

A panaszos kérésére H. M. r. őrmester a nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát átadta, majd engedélyezte, hogy mobiltelefonján a panaszos kapcsolatba lépjen ügyvédjével, amit meg is tett.

Az adatrögzítés során az intézkedés alá vont személy dohányozni kezdett, majd a cigaretta csikket az 51. számú főútra dobta, ezért a r. őrmester közölte vele, hogy az általa elkövetett cselekmény szabálysértésnek minősül és vegye fel a földről. Ennek a kérésnek a panaszos nem tett eleget, megkérdezte, hogy *„mi a f**-t csináljak vele, megegyem? Komolyan mondom, hogy a kocsimba kamerát fogok szereltetni, amivel titeket foglak felvenni és meg lesztek szoptatva."* A r. őrmester tájékoztatta, hogy a személtelésért is fel fogja őt jelenteni. A dohányzás tényét K. Z: r. alezredes a XIV. HBO/1 alosztályvezetője és G. T. r. zászlós is látta, akik az MFR-024 szolgálati gépjárművel haladtak el az adott időben az *, számú főúton D. irányából B. irányába.

A panaszost és személygépjárművét "Forrás 103" ügyeletén keresztül a körözési rendszerben priorálták, melyben nem szerepeltek. A panaszos személyi körülményeiről nyilatkozatva lett, melyre részben válaszolt, a szabálysértés tényét aláírásával nem volt hajlandó igazolni az RK lapon. Az intézkedés végén felhívták a figyelmét a panasztételi jogára, miszerint panaszát 30 napon belül az illetékes rendőrkapitányságon, valamint 20 napon belül a Független Rendészeti Panasztestületnél teheti meg.

III.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a beadvány valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán azt értékelte, hogy hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A Testület hatáskörét az Rtv. 92. § (1) bekezdése szabályozza. Eszerint akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint tehát a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványában kifogásolta, hogy a szabálysértési feljelentésben a rendőrök az intézkedés időpontját, valamint a történeteket nem a valóságnak megfelelően töltötték ki.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, hogy a Testület csak azon rendőri magatartások felülvizsgálatát végezheti el, amelyeket az Rtv. a IV.–VI. fejezeteiben szabályoz, nem veheti át azonban a szabálysértési hatóság szerepét, így nem rendelkezik felhatalmazással annak megállapítására, hogy a panaszos a rendőri intézkedést megelőzően követett-e el szabálysértést.

Tekintettel arra, hogy a Testület vizsgálatának alapját nem Szabs.tv., hanem az Rtv. egyes fejezetei képezik, a Testület a beadvány szabálysértésre vonatkozó részeire hatáskörének hiányát állapította meg.

Ugyanakkor a Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette a panaszossal szemben fogatosított intézkedés jogszerűségét.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő jogát, alábbiak szerint.

2) A Testület megvizsgálta, hogy a rendőrségnek keletkezett-e a panaszossal szemben intézkedési kötelezettsége, azaz kellő jogszabályi felhatalmazás alapján kezdeményezett-e intézkedést a panaszossal szemben.

A panaszbeadványban a panaszos arról számolt be, hogy közúti közlekedése során állította meg a rendőr.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2., illetve 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, illetve közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

A rendőr intézkedési kötelezettségét az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rögzíti: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőrségi jelentésből kiderül, hogy az eljáró rendőrök szemtanúi voltak annak, hogy a panaszos vezetés közben mobilkészülékén telefonált.

A rendőrség által hivatkozott és észlelt szabályszegéssel összefüggésben a Testület utal az alábbi jogszabályi rendelkezésekre.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 3. § (2) bekezdése tiltja a gépkocsi vezetőjének a menet közben kézben tartott mobil rádiótelefon használatát. Az intézkedéskor hatályos Szabs.tv. 224. §-a a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének szabálysértésére vonatkozóan a következőket tartalmazza:

„224. § (1) Aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.”

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület álláspontja szerint fennállt az *intézkedéshez szükséges* mértékű gyanúja. A Testület megítélése szerint a hivatkozott szabálysértés elkövetésének gyanúja olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület ezért megállapította, hogy a rendőr kellő jogalap birtokában járt el és vonta intézkedés alá a panaszost, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület megállapítása szerint a közlekedésrendészeti ellenőrzés során történő igazoltatásához kellő jogalapot biztosított az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata, így a panaszos személyes adatok védelméhez való joga sem sérült.

Ugyanakkor a Testület ismételten leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését.

A Testület megjegyzi, hogy a fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből összeolvasásából kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre (pl. szabálysértés) utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. (Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.)

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában kezdeményezett intézkedést, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez fűződő alapvető joga nem sérült.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. november 9.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZTÜLET